JURAJ DIZDAR
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. Mali oglasnik 10 riječi D. 3.50 svaka daljnja 50 p. Priopćeno po retku D 10 — Plativo i tuživo u Šibeniku

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE. Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik, Ul. Episkopa Milaša. Izdavač i odgov. urednik Hamilkar Vitaliani — Telefon br 47 —

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.50. Pretplata mjesečno Din 14.- Inostranstvo Din 28. Čekovni rač. Zagreb 38.114 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA IV — ŠIBENIK — 19 SEPTEMBRA 1936 — SPLIT — BROJ 422

Dosljednost Dušana Mangera

Gosp. Dušan Manger javio se opet u „Novom Dobu" sa pokušajem da uvjeri „Tribunu", da se on sa svojim izlaganjima u osvrtu na pismo Dr. Augjelinovića nije odvojio ni najmanje od svojih nazivanja iz mladih dana. U tom pokušaju g. Manger hoće da nas uvjeri, da je on oduvijek bio za posebni politički i narodni hrvatski individualitet. Mi pak, koji poznamo g. Mangera iz vremena, dok je b. samostalna demokratska stranka po svom vodji sa mnogo temperamenta i krvi dokazivala da nema sporazuma *u jednom* narodu, ne možemo nikako akceptirati ovo njegovo najnovije uvjeravanje o dosljednosti. Mi, koji ga pratimo gotovo dnevno u razvoju njegove političke linije, još od prije rata, pa za rata i poslije rata, znamo da je njegova „evolucija" u pravcu naročitog akcentuiranja posebne političke i narodne hrvatska osobnosti počela tek onda kada se, riješen brige dužnosti direktora, počeo jače i intenzivnije baviti dnevnom stranačkom politikom. Ranije, dok je bio zaokupljen napornim radom direktora ženske realne gimnazije, dok dakle nije bio u mogućnosti da radi preopterećenosti u radu mirnije i ispravnije rasuđuje probleme našeg državno—političkog života, mi nismo mogli zazrijeti u njegovim sporadičkim političko nacionalnim ispovijedanjima ovaj današnji posebni hrvatski akcenat. Tada je za nas g. Manger bio *potpuni integralni Jugoslaven*. Pripadao je otvoreno i bez straha b. samostalnoj demokratskoj stranci, koja je propovijedala ultra integralno jugoslovenstvo, isključujući čak svaku mogućnost sporazumjevanja u jednom i jedinstvenom narodu.

Nego, tko će o tome uvjeriti čovjeka, koji vjeruje da je ostao dosljedan. Bio bi to bezpomoćan Sizifov posao. A kako mi nemamo volje da se sizifovski mučimo oko uvjeravanja g. Mangera da je i on „evolucionirao", to ga puštamo na miru u njegovu uvjerenju da je ostao dosljedan.

Tek samo da spomenemo i ovo:

Dok je b. samostalna demokratska stranka u svom programu i u svojim nastojanjima nosila beskompromisno integralno jugoslovenstvo bila svetinja i za sve one, koji su i danas ostali pripadnici te stranke, pa čak i za g. Mangera.

Zašto bi i po kojoj logici to integralno jugoslovenstvo bilo danas krimen, kada su ga ostavili g. Manger i njegovi prijatelji? Zašto g. Manger ne dozvoli, da ono može za nekoga biti svetinja i danas? Pogotovo, kada se zna, da su mnogi današnji integralci stvoreni i izgrađeni takovima upravo zaslugom i današnjeg šefa g. Mangera, kada je još propovijedao beskompromisno integralno jugostovenstvo.

Treba znati da je g. Manger pripadao b. samostalnoj demokratskoj stranci i onda, kada je ona proglasila g. Davidovića izdajicom jugoslovenske ideje radi toga, što se je usudio da potraži i nadje neko zbliženje sa Hrvatima. Tko se ne sjeća svih onih invektiva od strane samostalaca na srednju liniju, koja je tražila rješenje unutarnjim teškoćama u sporazumu sa Hrvatima. — Tko se ne sjeća . . . . . i tako dalje. Tko bi nabrojio sve one javne ispade, koji su karakterno obilježavali intepralstvo b. samostalne stranke?

Mi smo iznijeli samo jedan detalj, a kad bismo svršili, kad bismo iznijeli sve integralne ispade te stranke protiv hrvatstva. Tada, u to vrijeme g. Manger se nije javljao sa svojim posebnim političko—narodnim hrvatskim individualitetom niti je povukao konsekvencije iz tog i takovog djelovanja stranke, kojoj je pripadao.

I zato g. Manger bi, da je objektivniji, morao priznati, da najmanje prava, da se ispovijeda za sporazum sa Hrvatima i za posebnu hrvatsku individualnost, imaju baš današnji samostalci, jer je još svježe sjećanje na vrijeme kada su samostalci propovijedanjem integralnog jugoslovenstva isključivali i pomisao na sporazum u jednom narodu i kada su u isticanju posebnog hrvatskog političkog i narodnog individualiteta ispravno nazrijevali rušenje osnova ove zemlje.

Gospodin bi Manger, u daljnjoj konsekvenciji te dosljednosti morao priznati, da grupa, kojoj on danas pripada, nema više svog *raison d' être*, čim je stavila na stanovište posebnog političkog i narodnog individualiteta, jer nema više ništa što je odvaja i dijeli od ideologije hrv. pokreta.

„TRIBUNA".

* * *

U knjizi „Narodna Misao", koju su gpdine 1897 — za ujedinjenu hrvatsku i srpsku akademsku omladinu — izdali Jovan Banjanin, Milan Kostić, Ivan Lorković, Dušan Manger, Lav Mazzura i Svetozar Pribičević — napisao je on današnji hrvatski omladinac Dušan Manger i ove riječi: „Historija i filologija, prošlost i živa riječ skupa rješavaju spor, dokazujući jasno, da su Srbi i Hrvati jedan narod. — Pred ovom svetom istinom padaju nazori o historijskom državnom pravu, bilo hrvatskom bilo srpskom. Pa kao što je jedan narod, tako moramo pred očima imati i samo jedan program, jednu ideju: *narodno pravo*, pravo svakog naroda, da bude samo svoj u svomu. Jedino izvojevanjem ovoga prava obasjaće nas pravo sunce slobode.

Mjesto posebnih ideala hrvatskih i posebnih ideala srpskih neka zagriju našu dušu, prelju se u naše srce, zajednički ideali: *hrvatski i srpski kao jedna cjelina*. Riječima dakle: „srpski ili hrvatski" neka je izražena od sada jedna narodna duša, jedna narodna misao! — — — — Naš narod, gdje još nisu samo doprle đavolje ruke tuđinaca ili odmetnika, *ne zna za razliku* između Hrvata i Srba, jedni u drugima vide samo svoga brata, sebe samoga. Ne gledaju li na vjeru, *oni su u srcu svom, duši i mišljenju, radosti i žalosti jedno, samo jedno*".

U uvodniku „Novog Doba" pod naslovom „Iskrena riječ o narednom jedinstvu" (odgovor mojem članku u „Tribuni") umirovljeni srednjoškolski direktor g. Dušan Manger napisao je, između ostalog, i ove riječi:

„Narodno jedinstvo briše sa pozornice političkog života i Srbe i Hrvate i Slovence i stvara jednu novu političku individualnost, koja do sada nije postojala i koja *dolazi u sukob sa vjekovnim životom i aspiracijama i Slovenaca i Srba i Hrvata. Velim vjekovnim, jer se je kroz vjekove želilo kod nas državno jedinstvo i tada kada se je zbog shvatljivih razloga govorilo i pisalo samo o narodnom jedinstvu, jer se državno jedinstvo nije moglo isticati.*

Može li se kod nas uništiti ove tri osnovne národno—političke individualnosti koje sačinjavaju našu državnu zajednicu? Ja tvrdim, mirne duše, ne!....

Smiješno je kad se čini „prispodoba s Italijom i Njemačkom jer se zaboravlja da su prvi, iako razdijeljeni u Venecijance, Toskance i tako dalje uvijek bili Talijani, a drugi, premda Bavarci, Sasi, Prusi i tako dalje uvijek bili Nijemci.

Dok mi kojitsmo težili za našim državnim jedinstvom, bili smo i želili smo da ostanemo i nadalje i Hrvati i Srbi i Slovenci".

Prepuštamo objektivnom čitaocu nakon uporedbe da presudi o ispravnosti slijedeće tvrdnje g. Mangera u spomenutom članku: „Moje riječi i moj rad" u „Narodnoj Misli" od godine 1897 nijesu podnipošto u opreci s mojim današnjim pisanjem".

Po shvaćanju dakle penzionisanog srednjoškolskog direktora Mangera, narodno jedinstvo — koje je za Viteškog Kralja Ujedinitelja bilo najviši cilj Njegove vladavine i koje je On proglasio najvećim zakonom za Njega i za svakoga — nije bilo nego jedna nužna laž, jedna krinka, pod kojom se je krilo državno jedinstvo, koje se onda tobože nije moglo isticati!

Ovakovo shvaćanje penzionisanog direktora značilo bi najnovije otkriće i najsenzacionalniji pronalazak u našoj nacionalno—političkoj literaturi, koji bi zaprepastio i grozno razočarao sve jugoslovenske nacionaliste, kad bi Dušan Manger u našem javnom životu slavio

Mimohod SA, SS i NSKK pred Führerom na Hitlerovom trgu u Nürnbergu. Na čelu maršira Göring (lijevo), von Jagow (u sredini)

Titulescu na umoru

St. Moritz 19. — Bivši rumunjski ministar vanjskih posala Nikola Titulescu nalazi se na umoru. Pred nekoliko dana je bio prenesen u sanatorij gdje je podvrgnut liječenju zbog akutne tropske malarije koju je uhvatio za vrijeme svog boravka na francuskoj rivijeri. Pošto je malarija u zadnje vrijeme znatno oslabila njegov organizam to je jučer bila izvršena transfuzija krvi. Usprkos svega toga je njegovo stanje po mišljenju liječnika beznadno.

Strahovito nevreme na franc. obali

Bordeaux 19. — Veliki ciklon koji je pred par dana pustošio po Floridi stigao je preko Atlantsog oceana na zapad Evrope gdje sada silno pustoši po francuskoj obali. Ciklon kreće u istočnom pravcu tako da će do par dana zahvatiti Mediteran i Jadransko more.

Čudno držanje Portugala

London 19. — Na sinočnjoj sjednici koordinacionog odbora za nemiješanje u španjolski građjanski rat opet je došlo do velikog razočaranja zbog otsutnosti Portugala koji ni ovaj put nije poslao svog delegata premda mu je bio u tom pravcu još u ponedjeljak upućen poziv.

Eden u Parizu

Pariz 19. — Na svom putu za Ženevu engleski ministar vanjski posala g. Eden stigao je u Pariz gdje će se sastati sa francuskim odgovornim političarima u vezi dogovora sa zajedničko držanje Francuske i Engleske u Ženevi.

Predana engleska nota locarnskim silama

Pariz 19. — Jutros je engleska vlada predala diplomatskim pretstavnicima Njemačke, Italije, Francuske i Belgije notu kojom ih poziva da jo diplomatskim putem dostave svoje mišljenje o pretstojećem sazivu locarnske konferencije.

Zemljoradnik i dugovi u Jugoslaviji

„*Endenpandans Rumen*“ od 8 septembra donosi sledeći članak:

Privredno—finansijski komitet ministara, koji se sastao pre kratkog vremena u Han Pijesku pod predsedništvom šefa vlade g. Dr. Stojadinovića, popitao je modalitete za rešenje zemljoradničkih dugova u Jugoslaviji. Verovatno je da će uredbe sa zakonskom snagom koje će se odnositi na rešenje ovog pitanja biti objavljene pre kraja ovoga meseca. Tako ovo ozbiljno pitanje postaje živa stvarnost. I druge ranije vlade pokušavale su da ga reše, ali to su bila privremena i nepotpuna rešenja. Vlada g. dr. Stojadinovića rešava ovo pitanje definitivno. Poznato je, da je Jugoslavija jedna čisto zemljoradnička zemlja pošto 80 posto njenog stanovništva živi od zemlje. Usled svetske krize, koja je ograničila izvoz i oborila cene zemljoradničkih proizvoda, položaj jugoslovenskih zemljoradnika neprestano se pogoršavao. Oni već više godina žive pod teškim teretom velikih dugova i u nemogućnosti da dobiju nove zajmove.

Od ovog dolaska na vlast, vlada gosp. Dr. Stojadinovića stavila je na čelo svoga programa poboljšanje sudbine zemljoradnika i ona se danas baca na najteži problem za položaj u kome se nalaze zemljoradnici. Ovo rešenje g. Dr. Stojadinovića, predviđa s jedne strane olakšanje položaj dužnika, dok s druge strane omogućava obnovu poljoprivrednog kredita i kreditnih zadruga. Vlada je ipak preduzela sve potrebne mjere, kako ovo rešenje zemljoradničkih dugova ne bi izazvalo slabljenje narodnog novca, državnog kredita i kako bi poverenje ulagača u novčane zavode bilo očuvano.

Vest o rešenju zemljoradničkih dugova izazvalo je u celoj zemlji najbolju impresiju. Zemljoradnici moći će otsada poboljšati svoj položaj i to na korist celokupne narodne privrede. Oni će moći ubuduće zaključivati zajmove koji su im bili onemogućeni zbog toga što ovo pitanje nije bilo rešeno. Ali važnost ove vladine odluke je utoliko veća, što ona predstavlja samo jedan deo široke zemljoradničke politike Kraljevske vlade. Dosada su već preduzete izvesne mere, dok se druge pripremaju u pravcu nacionalizacije i poboljšanja proizvodnje. Vlada nastoji isto tako da poboljša prodaju i izvoz zemljoradničkih proizvoda. Kako bi napori jugoslovenskih zemljoradnika bili razumno nagrađeni i kako bi im bilo obezbeđeno blagostanje na koje imaju pravo.

-ić

kao politički auktoritet i kad kod jugoslovenskih rodoljuba ne bi postojala jaka nacionalna svijest, koja se osniva na prirodnom pravu i koja, almentirana prosvjetom, narodnim tradicijama i narodnom pjesmom, ne bi tražila svoj izražaj jedino u državnoj cjelini i narodnome jedinstvu.

Kad bi pak moja uporedba Jugoslavije sa Italijom i Njemačkom bila smiješna — kako to tvrdi g. Manger — tad bi bila smiješna i uporedba, koju je učinio naš veliki Ilirac Ljudevit Gaj, kad je rekao: „Mogli su pravi domorodci sada videti, da mi ne činimo nikakve razlike, što se tiče bratinske ljubavi između Hrvatah, Serbah, Slavonacah, Dalmatinah, Bošnjaka i tako dalje već da sve skupa pozivamo u jedno kolo ilirsko. Zato i u napredak zaklinjemo sve rodoljube onim slogom, koji smo razplođivati dužni, da ova imena kao posebna, a ime ilirsko *kao skupno narodno*, ime pak slavljansko kao sve općenito s nami jednako smatraju, isto tako kako se smatraju u Italiji imena mletačko, lonbardsko, toskansko i tako dalje za posebna, italiansko pako za skupno narodno, a romansko za sveobćenito ime. Jer samo kroz ovakovo naravsko i narodnosti našoj posve shodno razređenje ždušenu svrhu dostići mo žemo“.

Nije dakle smiješna uporedba s Italijom i Njemačkom, nego je smiješno i neozbiljno za jednog javnog radnika, koji je u svojim mlađim danima znao dati dokaza o svojoj nacionalnoj ispravnosti i širokogrudnosti i bistrom nazi-

ranju na političko — nacionalne prilike našega naroda, da u svojim starim danima, putem javne štampe, krivo prikazuje stremljenja i pregnuća one bezbrojne plejade najumnijih sinova našega naroda, proglašujući njihovo pregalaštvo za jugoslovensko narodno jedinstvo — grubom fikcijom.

LJUBO RODIĆ.

POLITIČKI PREGLED

(mala enciklopedija)

Klerikalci reagiraju protiv narodnog jedinstva. „Hrvatska Straža“ pod naslovom „Smjelost „Novog Doba“ i Dušana Mangera“ piše:

„Ovih je dana „Sibenska Tribuna“ istaknula, da Dušan Manger danas govori o posebnom hrvatskom individualitetu i da je to u protivnosti sa njegovim pisanjem u „Narodnoj Misli“ godine 1907. Tada je on pisao:

„Nemoguće je danas odrediti granice između Srba i Hrvata, jer ne znaš, kako da ih razlikuješ. Ne možeš razlikovati ni po vjeri, jer vjera ne dijeli narode, ona je hrana duši, pa kakovu tko izabere. I historija, ta učiteljica života, kaže nam, da su Srbi i Hrvati kao jedan narod sa dva imena došli u današnje svoje zemlje i krajeve. Umom, srcem, ne k slozi, nego narodnom jedinstvu. Nikakve ugovore, nikakve ustupke, već jedino na obje strane svijest, da smo jedno po krvi i po jeziku“.

Iza toga bi čovjek očekivao, da će Dušan Manger ili šutjeti ill priznati, da je evolvirao. Međutim on ne čini ni jedno ni drugo, nego u „Novo Doba“ na široko dokazuje, da je imao pravo i 1897 i 1936, pa kaže:

„Ja koji sam pokrenuo ujedinjenu omladinu i knjigu „Narodna Misao“, uvjeren sam da politika g. Dr. Mačeka nije protivna mislima ujedinjene omladine i „Narodne Misli“, pa iz svega srca želim da ta politika nađe potpunog odaziva i kod Srba i Slovenaca“.

I takvu mudrost tiska „Novo Doba“ bez ikakove ograde. I ne samo to, nego je donosi na uvodnom mjestu“.

Iz ovakovog se pisanja najbolje razabire koliko ima homogenosti u ideologiji pristalica hrvatskog pokreta i koliko jednodušnog shvatanja političke orijentacije vrhovnoga vođe g. Dr. Mačeka!

U kakvo si kolo upalo jadno naše „Novo Doba“!?

Slovenska taktika. Na skupštinu JRZ u Novome Mestu govorio je ministar g. Dr. Krek prošle nedjelje o aktuelnim političkim problemima.

Govoreći o odnosima Slovenaca prema Hrvatima dr Krek je kazao: „Čisti računi, dobri susjedi! Dr. Maček je vodja Hrvata, dr Korošec je vodja Slovenaca. Oba uživaju povjerenje čitavoga naroda. Dijele se u pitanju taktike: Mi Slovenci gledamo stvari onakve, kakve su. Za nas znači Beograd političko bojište na kojemu se jedino mogu izvojevati pobjede. A hoćemo li izvojevati kakvu pobjedu, moramo ići tamo. Računamo, sa sigurnom činjenicom, i zato idemo tamo, da odatle branimo slovenske interese. Tamo će se odlučiti, koliko će autonomije, samouprave i samostalnosti imati pojedina pokrajina, tamo će se riješiti i hrvatsko pitanje. Hrvati naprotiv kažu: Ostat ćemo doma tako dugo, dok nam hrvatsko pitanje ne padne u naručaj zrelo i riješeno. Stoga i nama predbacuju, da smo najprije ostali doma, a zatim da smo išli u Beograd. Mi smo se pak pri tome držali jednostavnog recepta, slovenskog seljaka: Ako je vani pljusak, tuča i vihor, sjedi za peći, a kada prodju, idi van. Kada je u Beogradu grdno i ružno vrijeme, da pravi zastupnici naroda ne mogu ništa napraviti, ostajemo kod kuće, a kada se što dade napraviti, moramo se samo požuriti.

„Dr. Maček nije uspio da postane advokat hrvatskog naroda“. Ministar pošta g. dr B. Kalu đerčić, u izjavi koju je dao 15 IX novinarima u Banjaluci, rekao je i ovo:

Ali isto tako ako je danas hrvatski narod okupljen u borbi i ujedinjen o g. dr Vladimira Mačeka, što nije zaslu njegova, nego više posledica do sadá p činjenih velikih grešaka, u administrac i drugih pogrešnih mera (kao za vren petomajskog režima) prema Hrvatim Ove mere izazvale su u hrvatskom n rodu osećaj da se nad njim vrši pritisa Stoga se ujedinio u borbi protiv tog pr tiska. Pa ipak pored sve te zbijeno hrvatskih redova po mom mišljenju dr Vladimir Maček do sada nije usp da od advokata koji brani Hrvate poj dince postane advokat hrvatskog národ čija bi odbrana obuhvatila ceo hrvats narod. Ako je po mišljenju Hrvata d nas u Jugoslaviji hrvatski narod pr zakonom nejednak ili što je još gore z konski obespravljen, onda se g. dr Vl dimir Maček ne sme zadovoljiti sa d sadašnjom ulogom da pojedine Hrva brani od primene takvih zakona, ne mora tražiti da se izmene ti zakoni koje on smatra da su prema Hrvatim nepravedni. Tada će on postati advok celog hrvatskog naroda. Ali, za tu ule ima g. dr Maček samo jedan forum a je Narodna skupština. G. dr Vladim Maček je već učinio prvi korak. On učestvovao u izborima za Narodnu sku štinu od petog maja 1935 godine, treba da učini i drugi korak da dođe Narodnu skupštinu pri čijem je izbo učestvovao. Možda bi on tada izgub nešto od svoje popularnosti. Ali bi nesumnjivo naša unutrašnja situacija pr ko noći izmenila za 180 stepeni i pos napred.

Time što je učestvovao u izborima petog maja g. dr Maček je napustio barem nakrnjio svoj stav bojkota Nar dne skupštine i princip nesaradnje Narodnom skupštinom u Beogradu, je učinio jedan pravilan izbor, jer Hrv mogu svoje ideale u Jugoslaviji ostvar samo u otvorenoj i časnoj bilo borbi saradnji sa svojom braćom u Beograd a nikako nekom politikom lukavstva sitnih pakosti, a još manje politikom n silja i terora.

Od g. Dr Vladimira Mačeka zavisi o nakon prvog koraka učini i ovaj drug koji bi ujedno značio i kraj svih jalov pregovora koji se već godinama vuku postaju hronična bolest pregovaranja“.

(Politika)

Mačkova misija. Na zboru se ljačko—demokratske koalicije održano dne 12. 9. u Bačkom Petrovcu, dr. Duć Bošković rekao je u svom govoru kak su prilikom petosvibanjskih izbora vla stodrsci predbacivali Srbima, što idu po barjakom dra Mačka. Jedan seljak obja snio je to na zboru u Kovačici ovako „Ako želiš, da imaš lijepo uređenu kuć moraš u njoj potamaniti miševe i par cove, jer oni nagrizaju prvo kruh, p zatim slaninu i šunku, pa konačno griz i djecu za uši. Zato treba u kuću dove sti mačka, da potamani ove štetočine Eto zato mi hoćemo ovamo da dovede mo Mačka.

S mora na planinu....

Zašto ljudi idu u brda?

Planinarstvo kao sport, strast i pokret

(Nastavak) 2

Da bi čovek osetio lepotu i upoznao vrednost nečega, mora da dođe u kontakt s istim. To važi i za turizam i planinarstvo. Treba ići i videti gradove i predele da bi čovek osetio njihove lepote, uočio njihove interesantnosti i upoznao se sa korisnošću tih i takvih sretnja“ kroz naseljene i nenaseljene krajeve. Tek onda čovek oseća šta je to što ga „vuče“ iz kuće i mesta u kome stalno živi. Nije to ona urođena strast primoraca za neznanim „lutanjem“ po svetu. Nije to ona neodoljiva sila kojoj nemogu da odole moderni nomadi u svojoj vagabundskoj strasti za avanturama. Nije to ni bežanje od svakodnevnog posla da bi se našao odmor i razonoda u raskošnim hotelima, površnim i bezbrižnim razgovorima, beznačajnim poznanstvima, flirtovima, dansingima, što sve ne znači odmor i krepljenje za nove napore. Kontakt s prirodom je nešto sasvim drugo. A njegov nosioc je onaj bezimeni turista, koji ne putuje sa garderobom velikih kožnih kufera, koji ne traži konfor, koji nema mnogo para pri sebi i koji, najzad, prolazi nezapažen kroz jednu sredinu, ali odnose sobom nezaboravne utiske iz te sredine... A takvih je u svetu na stotine i hiljade, sve više i više. Oni prolaze i kroz našu zemlju. A njih imamo i mi. Bosna i Slovenija naročito. Sarajevo, Ljubljana pa i Zagreb, nedjeljom i praznikom prosto se isprazne. Dalmacija ih vidi samo u koliko dolaze sa strane ili iz drugih krajeva Jugoslavije. Centar turizma, ona nije i središte turista koji će iz nje izmaleti i rasuti se po divnim predelima Jugoslavije. A jedna od pobuda za ovaj napis jeste i težnja za jedan racionalniji i intenzivniji razvitak intrafrontalnog turizma, naročito u koliko se on odnosi na Dalmaciju kao sasvim pasivnu u tom pogledu.

Da bi istakli smisao i značaj kontrastá sa prirodom poći ćemo od skautizma. Koliko ima turističke-planinarskog duha u skautizmu to bi moglo da bude predmet jedne iscrpne zasebne rasprave. Mi ćemo se u tome ograničiti samo na najnužnije. Skautizam je sav prožet planinarstvom. Skautizam je sistematičnija organizacija svega onoga što čini planinarstvo, podešena za mlade ljude, z njihovu veću slobodu vremena i njihov neposredniju sklonost za sve što je do bro i plemenito. Delokrug rada skauti zma svojim najvećim delom je u prirod i taj rad je upravljen na približavanj ljudi prirodi, on nosi u sebi sve uzviše ne ciljeve u pogledu razvijanja i gajenj osjećanja i svesti o ličnosti i njenom ka rakteru, o rádu u zajednici, o drugarstv i solidarnosti, o požrtvovanju, o brizi z slabijima i pomoći nevoljnima, o samo odricanju, ukratko o svima onim pleme nitima svojstvima i vrlinama koje i kro planinarstvo približuju ljude prirodi ljude ljudima. Planinarstve, međutim, n je organizacijs. Najveći broj planinar nije uopšte učlanjen u planinska društv a to je dvostruka šteta: s jedne strán

NEMIRNI ISTOK

K krvavim događajima u Palestini

U Palestini pucaju revolveri, eksplodiraju bombe, propovijedaju agitatori po zemlji generalni štrajk, poreski štrajk, a Britanci odgovaraju na to mitraljezima, tankovima i avionima. Nakon dužeg zagrijavanja stvar je napokon i uzavrela. Sjećamo se svi da su pred kratko vrijeme i u susjednoj Siriji planuli bili nemiri, koji su donijeli mnogo mrtvih i ranjenih: imperijalizam ne štedi glave urođenika, kao što ni njihova čovječanska prava ne poštuje kršćanski osvajač.

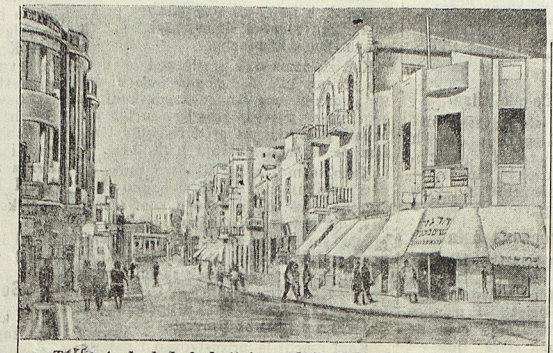
Uzroci ovih nemira u Palestini imaju se tražiti još u vremenu svjetskog rata. Poznato je da su Englezi upotrebili oružanu pomoć Arapa protiv Turaka, obećavši im za tu uslugu da će poslije rata osnovati veliku nacionalnu arapsku državu. Tu stvar organizirao je glasoviti pukovnik Lawrence čija sjena i nad današnjim događajima lebdi. Naravno da poslije rata niko od Engleza nije na obećanje ni mislio. Poznato je da je, ogorčen radi toga, pukovnik Lawrence podnio ostavku na čin i služio dalje kao prost vojnik dok nije podlegao jednoj motociklističkoj nesreći. Mjesto slobodne jedinstvene Arabije danas postoji jedna podjarmljena mješavina dijelom nezavisnih dijelom zavis. zemljica.

Nezavisnost postigao je samo Hedžas i Jemen, sjeverno od njih pod Engleskim mandatom su Transjordanija i Irak, a tako i Palestina, dok je Sirija pod francuskim.

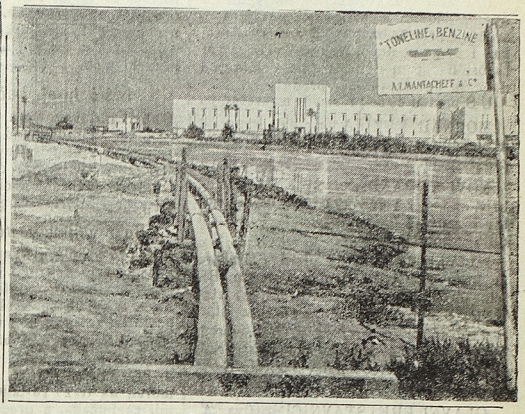
Najteže je pogodila Arabljane Balfourova deklaracija, koja 1917 g. predviđa stvaranje jedne javnopravno osigurane židovske države u Palestini. Treba znati da je Palestina naseljena Arapima, a ne židovima. Premda je poslije rata u nju došlo 60.000 židova, ipak je u njoj još uvijek tri četvrtine Arapa.

Naravno da je tu sada ogorčena borba Arapa proti tom nasilju opravdana i svaka čast Arapima od sentimentalnih ljudi, ali imperijalizam poznaje samo čisti račun. Ovi nemiri stvaraju engleskim imperijalistima ipak briga jer je u grožen najvrednij njihov oajekat tamo: veliki petrolejski vod koji svršava u luci Haifi, dolazi iz Iraka, a opskrbljuje englesku mediteransku flotu gorivom.

Na čijoj će strani biti pobjeda nije teško pogoditi, jer Britanci će u Palestini zavesti i ratno stanje i golorukom narodu suprostaviti najmodernije ratno oružje i ratnu neumoljivost.

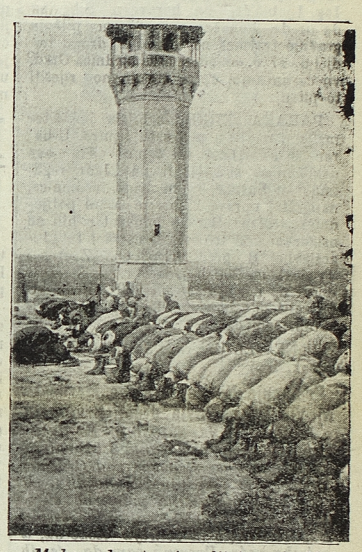
Aviv kod Jafe koji je središte židovskog useljavanja u Palestini i sličan je zato veoma evropskim gradovima

Svršetak petrolejskog voda koji ide iz Iraka do Haife

Karta zemalja u kojima žive Arapi

Muhamedanci pri molitvi pred Mošejom u Tulkarimu (blizu Jofe)

Poslanik g. dr. N. Novaković

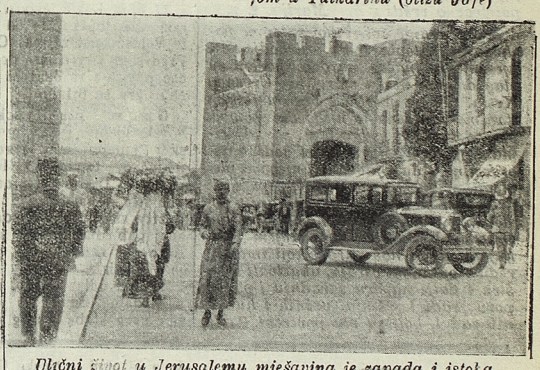
boravio je ovih dana u našim krajevima. Posjetio je napose kosovska sela i došao je po običaju u kontakt sa seljacima koji ga svugdje neizmjerno vole jer znadu da je on pravedan, pošten i požrtvovan, znadu da on za siromašnog težaka, bio on iz Dalmacije, Hrvatske ili Srbije bez razlike, dao bi sve e da ga može viditi zadovoljna i sretna u svojoj domovini. Proučio je prilike i mogućnost djelatnosti za popravljanje njihovih prilika u našoj siremašnoj ali svijesnoj zagori. Pregledao je dobar dio radnja na uskoj pruzi i detaljno se interesirao za uslove pod kojima radnici rade da svoja opažanja i zahtjeve uzmogne iznijeti pred nadležne u Beogradu.

G. dr. Novaković posjetiće Šibenik prigodom postavljanja temelj kamena novoj fabrici Aluminija d.d. na vodopadu Krke.

Grčki pom. vojni ataše u Beogradu, kapetan bojnog broda g. Konstantin Ekonoma, došao je jučer u Šibenik.

Jedno krštenje u Jordanu

Ulični život u Jerusalemu mješavina je zapada i istoka

planinari ne uživaju olakšice i pogodnosti koje proističu iz članstva u planinskim društvima, a s druge strane društva bi njihovim učlanjenjem došla do zamašnijih prihoda u pogledu ostvarenja svojih mnogostrukih ciljeva. Ukoliko su članovi planinskih društava, planinari nisu organizovani u smislu izvesne discipline i naročitih dužnosti, kao na pr. Skauti. Planinari su ostavljeni više sami sebi i sloboda volje, kretanja i aktivnosti dolazi u svim svojim najlepšim izražajima punog zadovoljenja. Ono nešto malo plana i sistema u aktivnosti, u koliko ga ima u planinarstvu, pada na planinska društva. Sve je ostalo prepušteno inicijativi planinara i otuda ona izrazito pionirska belega planinarstva kao strasti pojedinca i kao pokreta u masi. Skautizam je, naprotiv, više škola u kojoj se skauti pod disciplinom, planski i sistematski obučavaju u vrlinama i veštinama. Ima jedna unutrašnja protivurečnost u skautizmu. Kroz skautizam, u jednoj disciplinovanoj organizaciji, skauti se spremaju za solidaran život i na primeru reda i toka stvari u prirodi upućuju se na ideju reda i poretka u društvenom životu. Ali se pri tome gubi iz vida uticaj prirode u suprotnom pravcu. Priroda utiče neodoljivo individualistički na čoveka, razvijajući svest o jedinki, o njenoj individualnosti, o snazi i veličini duha opremljenog na prirodnom vrelu idejom o ličnoj slobodi prirodnih bića, o širini i vedrini horizonta koji je pred nama, o mnogostrukosti i raznovrsnosti slike o prirodi i uživanja u njoj, analogno i u životu i svetu. Ako posmatramo skautizam i planinarstvo u njihovom odnosu prema životu i svetu, rekli bi, da planinarstvo prestavlja demokratiju, a skautizam jedan dirigovan kolektivistički sistem. Pa ipak oboje imaju svoje nesumnjive vrednosti. Ali sa sledećim ograničenjem: dok skaut prolazi kroz školu skautizma kao kroz jednu fazu prelazi ka izgradnji i samostalnosti dotle skautizam ima svoju blagotvornu ulogu. Čim se mladi skaut razvije u individualnog mladića punog poleta i volje da sebe izgradi u zrelog čovjeka, on napušta redove skautizma. Tamo mu postaje tesno. Snabdeven onim što je naučio u skautizmu, traži nove i slobodnije puteve vaspitanja, počinje najpresudnijim vaspitanjem u životu čovekovu: vaspitanjem samoga sebe. A onaj koji pođe kroz prirodu — kroz planinarstvo u širem smislu reči — taj je izabrao dobar put. Jer nas priroda uči samo lepome, dobrome i plemenitome.

Planinarstvo stoji na sredini između turizma i plezalstva (puzanja po nepristupačnim i neprelaznim stenama). Planinar je išao kroz brda i označavao (markirao) put onima koji će iza njega proći. Planinarstvo je utoliko preteča turizmu.

(slijedi) Mirko Dobrota.

Prodaje se glasovir *u vrlo dobro očuvanom stanju i po umerenoj ceni. Upitati svakog radnog dana između 14—16 časova Miminac br. 1186*

Oglas licitacije

Tehnički Odeljak pri Sreskom Načelstvu u Šibeniku dana 1. oktobra u 11 časova primat će ponude za opravku zgrade šibenskog vodovoda na Slapovima Krke. Uslovi i predračun mogu se vidjeti u kancelariji Tehn. Odeljka

Proslava šezdesetgodišnjice društva Crvenog Krsta

U nedjelju 20 septembra naše Društvo Crvenog Krsta proslaviće šezdeseti godina života i dobrotvornog rada.

U cijeloj zemlji obaviće se proslava ove šezdesetogodišnjice, da se javno i svečano prikaže njegov dosadašnji rad, kao i njegova nepokolebiva volja i gotovost da svoju dobrotvornu delatnost i dalje sa požrtvovanjem produži.

U Šibeniku će se proslaviti najsvečanije.

MORNAR. MUZIKA priredice koncert u nedjelju u 11.30 s. sa vrlo bogatim programom.

NOVI KOMANDANT ŠIBENIKA artilj. brigad. general g. Žugić ilja dolazi sutra u Šibenik te će preuzeti dužnost od g. generala Božića.

NJ. VEL. KRALJ. na predlog Ministra za fiz. vasp. odlikovao je ordenom Bijelog orla IV step. g. Trivu Miloša, starešinu S-kol. župe i P. Kovačeva star. Sok. društva; na predlog g. Min. građ. odlikovani su: g. M. Bačinića pretsj. Grad. pogl., g. ing J. Dasputa i g. M. Šaru, trgov. ordenom sv. Save IV step.

GLAVNI PRETSTAVNICI društva „Aluminij d. d." supruzi Ivanović prispjeli su prekjučer iz Osijeka dočekani od g. Ing. Ljubičića, oni borave u Šibeniku da urede konačno sa općinom pitanje gradnje tvornice na Krki. U drugu nedjelju, 27 o. mj. održaće se sjednica Grad. vijeća na kojoj će se definitivno riješiti to pitanje.

BARAKA „KRKE" izgorjela je do temelja u nedjelju u 3 sata izjutra. U baraci su se nalazili svi čamci osim ona dva koji su sudjelovali na „Jadr. regatama" u Sušaku, zatim društ. radionica, namještaj uprave kluba, te razni pobjednički trofeji. Baraka i inventar bili su osigurani kod tri osig. društva i to „Jugoslavije" Beograd, „Croatie", „Zagreb i Triglavа na 200 hiljada dinara. Šteta se cijeni na nešto više od 200 hiljada. U baraci i oko nje izgorilo je i više privatnih čamaca.

U NEDJELJU igra u Šibeniku Osvit—Junak, Sinj

Priznanje Nj. Vel. Kraljice Marije i Nj. Vis. Kneza Pavla društ. Crv. krsta

Beograd 12 juna 1936 g. Sa dubokim osećajem poštovanja i zahvalnosti treba da se spomene rad Crvenog Krsta kroz šest minulih decenija. U tome radu naše žene primerno su ispunjavale dužnosti milosrdne sestre. Dužnosti koje ih očekuju teške su, a potreba veća Uverena sam da će ih jugostavenske žene svesrdno primiti i požrtvovno vršiti. Marija, s. r.

Mnogi ranjenici i bolesnici u poslednjim ratovima za oslobođenje i ujedinjenje našeg naroda spašeni su blagodareći nezi i staranju Crvenog Krsta. Mnoga nevolja i beda u teškim danima ublažena je njegovom pomoći blagodareći mnogobrojnim saradnicima, koji su u toku šezdesel godina dobrovoljno i dostojno vršili njegove plemenite dužnosti. Svesrdno i toplo pridružujem se narodnom priznanju, poštovanju i zahvalnosti našem Društvu Crvenog Krsta. Sa povuzdanjem očekujem, da će naš narod, koji ima uredjen osećaj milosrdja, ukazivati Društvu i dalje najširu saradnju i potporu radi izvršenja važnih i humanih zadat. koji su mu povereni. Pavle,

Split

Obnova hotela i kavane „Central"

privodi se kraju, tako da će za nekoliko dana biti sve uredjeno. Na taj će način center Splita u zimskim danima imati jednu ipak u tančine uredjenu i dotjeranu kavanu.

Ivišić Juraj, načelnik Klisa

poznati radoljub i sin veoma čestite nacijonalne familije podvrgnut je prošlih dana u Zagrebu jednoj teškoj operaciji, koja je veoma dobro uspjela. Spličani—s linjani i klišani nacijonalisti žele mu što skoriji oporavak i povratak.

Dobrovoljna vatrogasna četa

Nakon isključenja iz članstva čete ne kolicine vrlo dobrih i poznatih jugoslovena, a i veoma čestitih i uglednih građjana u gradu se svakojako komentirá postupak uprave, a i u samoj četi ne vlada niti iz daleka ona stara ljubav i sloga. u gradu vlada opće mišljenje da bi pretstavnici vojske, banovine i općine morali da traže reviziju mnogih donešenih zaključaka, a predloženih po upravi.

Starokatolička bogomolja

uslijed dnevnog porasta vjernika postala je premalena, pak bi bilo uputno, da se čim prije započne sa gradnjom crkve, jer po broju vjernika i po ugledu koji uživa sa strane nacijonalnog gradjanstva na to imade i pravo.

Knin

Dinara-Orkan 6:1 2:1

(13 IX) Ovdje je odigrana eleminatorna nogomet. utakmica između mjesne Dinare i S. K. Orkana iz Dugograta za prvenstvo provincije S.N.P.a

Pred dosta velikim brojem gledalaca započela je igra u 3 sata između gornja dva kluba. Već u samom početku domaći uzimlju igru u svoje ruke, te nakon nekoliko opasnih navala dolaze u vodstvo po Šegviću. Kroz kratko vrijeme Lukić povisuje rezultat davši drugi gol. Nakon toga se gosti snalaze i sređuju igru i češće opsjedaju Dinarina vrata, te iznuđuju korner, koji kasnije iz gužve pretvoriše uz malu premoć Orkana.

Drugo poluvrijeme je proteklo u očitoj premoći Dinare. Orkan se je više ograničio na obranu. Nakon lijepih kombinacija Dinaraši po Velišiću daju treći, a za njim Lukić četvrti gol. Navala se razigrala, topta ide od noge do noge, te Velišić opet zatresa Orkanovu mrežu. Pred sam konac igre desno krilo Tkalčec povisuje rezultat za Dinaru i zaklju čuje igru sa 6:1.

Gosti su i pored visokog rezultata dali vrlo lijepu igru i pretstavili se kninskoj publici kao jako disciplinovana momčad, te nisu zaslužili tako visok poraz. U Dinări osim navale i obrana je bila vrlo dobra, tako da je njihov trud i požrtvovnost u velike doprinio ovoj krasnoj pobjedi. Igru je sudio g. Katavić na opće zadovoljstvo, jer faktično igra je bila fair.

Dinara odlazi 20. o. m. u Dugirat, pa se nadamo, da će još jednom proslaviti ime svog kluba i svog mjesta.

Iz Trilja

Konferencija Jugosl. Nacion. Stranke

(13 9) Jutros u 9 časova održana je u Trilju konferencija J.N.S., za koju je vladalo interesovanje, ne samo sa strane nacionalnih ljudi, ali i sa strane protivnika, koji su svim silama nastojali, da ometu ovu konferenciju.

Kad se uzme da prošle godine u cvojoj krajini nije se mogao pojaviti niti što poduzeti ma tko od naših ljudi jer kamo bi se pojavili svagdje su bili napadati i morali su pred takovim terorom da se kriju i čekaju bolje dane.

Kako se moglo opaziti ovog puta su naši istomišljenici mogli slobodno i otvoreno, da dođu na ovu konferenciju bez, da ih je ma tko napadao ili im prečio, što pak je znak, da i ova krajina je otvorila oči i vidi da naša stranka nije onakova kako pak su im pričali neke vođe ove krajine — i obećavali im svega i svašta, što u opće nije se provelo a i neće se provesti.

Konferenciji je prisustvovao i naš poznati nacionalista brat g. Plavša, koji je održao prisutnim lijepi govor naglasujući da naša J.N.S. nastavlja rádom i ide onim putem, kojim nas je uputio naš veliki vođa blaženopočivši Kralj Aleksandar I Ujedinitelj, te poziva prisutne da ustraju u borbi za Kralja i Jugoslaviju te svojim radom pripremi svom Mladom Sokolu Kralju Petru II da primi u ruke ovu našu veliku neraz družívu, ujedinjenu Jugoslaviju, te je povede putem kojim ju je vodio i njegov blaženopočivši Otac Kralj Aleksandar I Ujedinitelj.

Nakon toga a na predlog našeg starog nacionalnog borca brata Kavajina birana je uprava općinske organizacije u Trilju i to za predsjednika brat Latinac Andjelko, I p.pretsjednik brat Budić—Leta Ante, II p.pretsj. Latinac Jozo Nikolin, tajnik Prajić Ivan opć. čin. (na raspoloženju), te članovi Baslć Andrija iz Gardina, i Samardjia Jure iz Grabe.

Po svršeni izbor brat Plavša pozvao je prisutne, da se klikne Nj. Vel. Kralju Petru II živio, što su prisutni jednoglasno uskliknuli, živio Kralj Petar II i Velika nerazdjeljiva Jugoslavija.

Prije završetka konferencije upućen je pozdravni telegram pretsj. J.N.S. g. Peri Živkoviću.

Potom je konferencija zaključena te prisutni su pošli u svoja sela, a da pričaju i ostalim seljanima o radu ove naše organizacije Nacionalista

Iz Opuzena

Na svečani način naše mjesto proslavilo je rodjendan Nj. V. Kralja Petra II. U oči samog rodjendana veoma lijepo je ilumialrano čitavo mjesto a osobito obala i rijeka koja je bila sva u samom plamenu što su sačinjavali užareni lam ploni koji su plovili po rijeci.

Pred sokolanom u 8 sati sakupili su se svi sokoli kao i ostalo gradjanstvo koje je osjećalo i odavalo poštovanje Mladome Kralju, nadi Jugoslavije. Formirali su se u povorku koja je prošla mjestom uz svirku tambura, pjevanjem nacionalnih pjesama te klicanjem Nj. V. Kralju.

Kad je osvanuo dan čitavo mjesto bilo je ikićeno zastavama, a obala se naročito isticala sa svojom šarolikošću. U 8 sati otsluženo je u crkvi blagodarenje na kojem najdivnije učešće uzeli su sokoli kao i mnogo gradjanstvo. Općinsku upravu zastupao je I pretsjednik Krsto Rajković.

Poslije blagodarenjs Sokolsko društvo održalo je svečanu sjednicu koju je otvorio br. starješina Dujmović Stjepo i sa prigodnim riječima o rodjendanu Nj. Vel. Kralju Petru II., kao i o ulasku u Petrovu petoljetku. Osobito je istakao vjernost Sokolstva Jugoslovenskoj misli i ljubavi prema Kralju Petru II i da će Sokolstvo našu jedinstvenu i slobodnu otadžbinu kao što smo obećali da ćemo čuvati sveti amanet Blaženopočivšeg Kralja mučenika Aleksandra I. t. j. ČUVATI JUGOSLAVIJU!

Nakon svršetka svečane sjednice mnoštvo svijeta klicalo je Kralju, Kraljici Majci i nedjeljivoj Jugoslaviji Živio! Živjela!

Sokolska proslava u Mostaru

12 i 13 septembra održala je Sokolska župa Mostar svečanu proslavu ulaska u Petrovu Petoljetku Sokolskog rada, kao i župske utakmice. Naše društvo uzelo je učešće u većem broju tako da je postavilo 1 odeljenje članova i članica. Ista proslava kao i utakmice veoma je dobro uspjela što je pokazala velebna manifestaciona povorka koja je prošla kroz grad i zaustavila se na Rondou da sasluša govore raznih Sokolskih radnika. Br. Čedo Milić svečano je otvorio Petrovu Petoljetku sokolskog rada i iznio program o istom. Još su govorili: br. Radujović profesor i Dr. Arneri sa otoka Korčule i brat Radmilo Grčić kao savezni izaslanik i izaslanik župe Sarajevo, te prve riječi bile su da Sokoli moraju pobjediti svoje neprijatelje.

Poslije podne u 4 sata održala se župska javna vježba koja je također veoma dobro uspjela. Pobjednik u lakoatletici izišlo je odeljenje društva Nevesinja a u Odbojci odeljenje društva Konjic.

Pri povratku naše članstvo povratilo se sa društvima: Blato i Velalukom posebnim brodom do samog Opuzena, gdje su se braća i sestre iskrcali te do sokolane sa svojom muzikom ispratili i ujedno otvorili ples a kasnije se i odmorili. Nakon 2 sata braća su otputovali sa svojim brodom uz razna klicanja Kralju Petru II

Braći i sestrama Veleluke kao i Blata najljepše se zahvaljuju sokoli iz Opuzena.

M. B.

Važniji je zbor nego li sv. Misa..!

Draglјane 15. 9. Molim Vas gosp. Urednićе da iznesete na javnost ovu stvar za koju ja odgovaram i jamčim, da se vidi kako je mi snicima više stalo do politike nego do crkve.

U nas, u Zavojanima, župnik je O. Fra Karlo Čulum. Redovno se misa drži svake nedjelje, ali pošto se imao održati zbor HSS u nedjelju, u Vrgorcu, ovaj velečasni je s oltara objavio da se misa neće održat, kao obično u 10.30 već da će misa biti rano u 6 sati, dodajući k tome: „ko misli na zbor ne treba da dolazi u crkvu na misu, već svi, staro i mlado, muško i žensko pođite." Ovome pastiru, kao i većini njih, više je stalo do polit. zbora nego do svete mise. — Sramota! Malo im se baviti politikom van crkve, sad hoće da je uvedu i u crkvu. Vaš sam s poštovanjem

pretplatnik J. M.

Dr[illegible]

Naš slavni komediograt g. Branislav Nušić, pored svoje visoke starosti, neumoran je u stvaranju novih djela. Svake godine obogati našu literaturu sa jednim ili dva dramska djela, sa bezbroj kozerija, humoreska, priča itd. Čovjek sć divi ovoj rijetkoj energiji, još više svježini duha, humoru, i oštrini, kojom gleda na okolinu i ns čitav svijet.

Sarajevske novine među ostalim pišu:

Nova komedija „Dr.", koja se prvi put uopće (praizvedba) davala u Sarajevu, dokazuje koliko je g. Nušić još mlad i pun životne energije, sa koliko optimizma gleda na svijet.

Komedija „Dr", napisana je bez neki većih pretenzija, jedinom željom da zabavi i od srca nasmije publiku. Nije to neka satira na doktorsku titulu, kako se u početku javljalo, niti ima neku naročitu tendenciju. Naprotiv g. Nušić bježi od toga i od jedne lakoumnosti, koja je plod očinske ljubavi a i slavohlјeplja, od jednog kriminalnog čina, koji se pokazuje u najbezazlenijoj formi, pisac stvara čitav niz zapletaja i komičnih situacija, da na kraju sve to riješi sa happy endom, bez obzira da li je to u životu moguće i vjerovatno.

Otac, čovjek bez nauke, koji je svojim radom stekao imetak, želi da mu lijepi i raskalašeni sin postane učevan, sa titulom „dr", bez koje on ne može ni da zamisli vrijednijeg čovjeka i uspjeh u životu. Sin nije sposoban niti ima volje da uči, ali otac vjeruje da se sa parama može sve postići pa i titula „dr". Pod imenom i sa dokumentima svog sina, on šalje siromašnog đaka Velimira Pavlovića na univerzitet u Njemačku da dovrši nauke i dobije doktorsku titulu. I dok se njegov sin Milorad zabavlja po Evropi, Velimir je svršio za njega nauke i dobio doktorsku diplomu. Otac svuda nastoji da istakne sina, da ga učini važnom ličnosti, ali razne okolnosti sve to ruše i otkrivaju bruku. K tome dolazi i iznenađenje da se Velimir, pod imenom Miloradа (jer je on u Njemačkoj bio Milorad) oženio i da ima sina. Ta žena sa djetetom, kao i jedan profesor dalaze u Beograd da vide svog muža, oca i vrijednog đaka. Nastaje vrlo interesantan zaplet i čitav niz komičnih situacija. Sve se sve više zapliće da se na kraju sve brzo rasplete: Milorad se ženi sa svojom „ženom" Okvir sa doktorskom diplomom sprema se na tavan, a Velimir uzima Miloradovu sestru za ženu.

Svi su zadovoljni a publika najviše koja se grohotom smije i uživa....

Siže je bez sumnje vrlo interesantan. Ali rasplet nevjerovatan. Autor ima posebno pravno gledanje i tumači ga na čudan moral. On sve postavljа „na glavu" samo da postigne svoj cilj i da na bilo koji način rasplete čvor najzapletenijih situacija. G. Nušić postavlja probleme, ali ne da uče dublje u njihovu suštinu ili čak da ih riješava. Za tim on i ne ide, niti bi to bila komedija... G. Nušić voli smijeh, humor i satiru. Izrugava se svima pa i dramskoj umjetnosti. Kakva umjetnost. Kakva logika. Kakvi zakoni! G. Nušić ima svoje zakone, svoju logiku, svoju tehniku A svijet to voli, aplaudira, vjeruje i ko ima prava da kritikuje nelogičnosti i nemogućnosti, da traži od pisca da piše stvarnost, da postavlja i rješava probleme prema zakonima društaa ili možda i paragrafima?

G. Nušić je postavio jedan zadatak: da napiše komediju, da nasmije publiku i da puni kuće. On je odličan psiholog. Pozna publiku i daje joj što ona hoće. Na nameće joj ni svoje nazore, ni svoja gledišta, već udovoljava njezinim instinktima i željama. On zato nemilosrdno ruši one koje publika ne voli, bez obzira da li je to pravedno i opravdano i da li se on sa tim slaže. Publika reagira ushićenjem, frenetičnim aplauzom. A tu je uspjeh. U satiri, koja se provlači kroz djelo ima i mnogo oštre kritike, ima i mnogo istine. Ali ima i pretjeranosti. Tim načinom g. Nušić uspijeva da kaže i ono, što drugi ne može i ne smije da kaže ili napiše. Istina se maskira sa pretjeranošću.

širite »TRIBUNU«